

TERRÁRIUM

2004. 2. szám • 490 Ft



Terrarisztikai és herpetológiai magazin



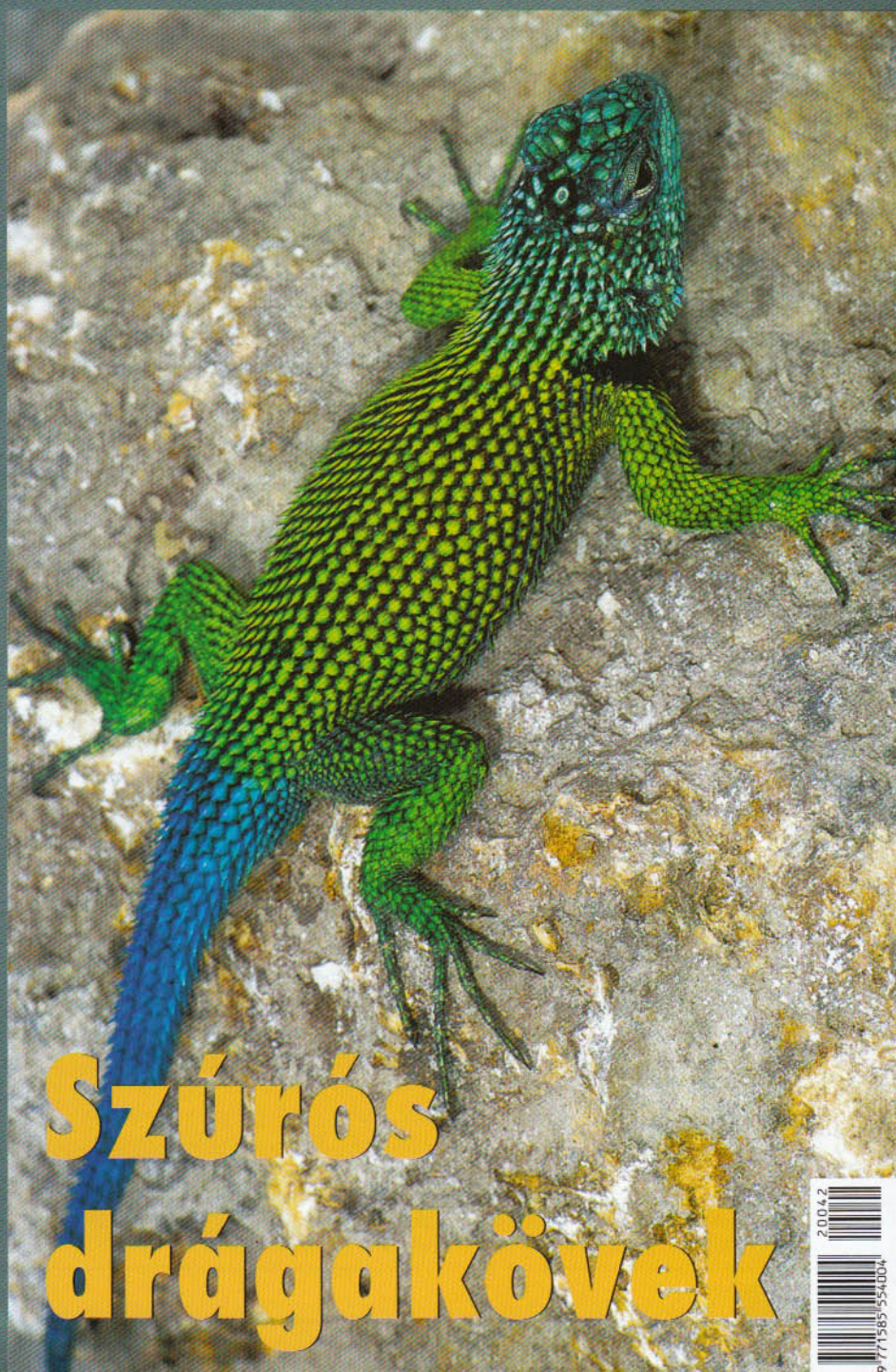
Nagyfejű iszaplakó
a terráriumban



Boxmérkőzés a királlyal



A kutya 13 szigete



Szűrős
drágakövek



Kobrafalu

Írta és fényképezte: Buzás Balázs

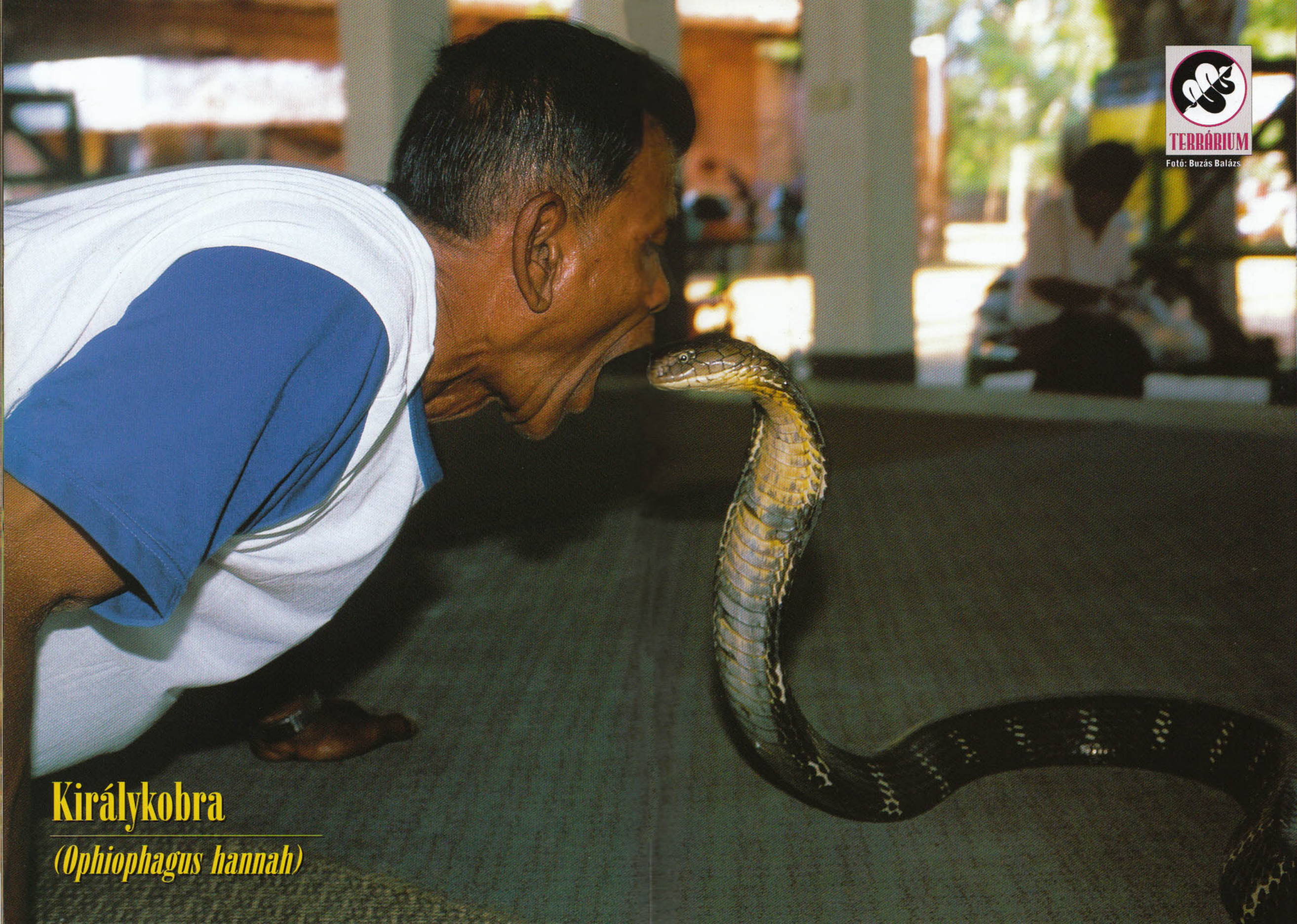


**DÉLKELET-ÁZSIA A
KOBRAK MEKKÁJA, DE
ARRA CSAK KEVÉS
ESÉLYÜNK VAN, HOGY A
SZABADBAN AKÁR CSAK
EGYETLEN KIRÁLYKOBRA
(OPHIOPHAGUS HANNAH)
IS MEGPILLANTSUNK.
MATTHIAS KLUM, A
NATIONAL GEOGRAPHIC-
NAK DOLGOZÓ
TERMÉSZETFOTÓS
EMLÍTETT EGY HELYET
NEKEM, AHOL MINDEN
FALUSI HÁZBAN LEGALÁBB
EGY KIRÁLYKOBRA
TALÁLHATOK – ÍGY
LEGUTÓBBI THAIFÖLDI
UTAMAT ÚGY TERVEZTEM,
HOGY ÉRINTSEM EZT A
TELEPÜLÉST IS.**



TERRÁRIUM

Fotó: Buzás Balázs



Királykobra

(Ophiophagus hannah)

A Khon Kaen és Udon Thani között közlekedő buszjárat ritkán szállít külföldieket, pláne nem olyat, aki ragaszkodik ahhoz, hogy a Nam Pong-i útnál leszálljon. Innen próbálom megközeleltetni az Isaan törzs lakta Ban Kok Sa-Nga falut, amit az egyszerűség kedvéért mindenki csak a királykobrák falvaként emleget. Stoppolok, majd a tűző napon gyalogolok a rizsföldek és gyéren lakott falvak között, mire elérek a keresett településre. Itt már „King Cobra Show” feliratú táblák jelzik, hogy jó helyen járok, az északra tartó turistabuszok is mind megállnak itt.

Ban Kok Sa-Nga falut kb. 100 éve alapították az itt letelepülő farmerek, de vajon miért tartanak olyan veszélyes mérgeskígyókat, mint a kobrát? Mindenestre tény, hogy az első bemutatót 1951-ben rendezte idősebb Ken Yongla gyógy-növény-kereskedő. Az Isaan törzs hagyományosan gyógynövények szedésével és termesztésével foglalkozott, miközben szárított termékeikkel a környező falvakat járva „házaltak”. Az öreg Ken rájött, hogy portékáját nagyobb eséllyel értékesítheti, ha közben bemutatja, hogy mi mire való. A törzs régóta



gyógyfüveket alkalmaz a kígyómarások kezelésére – ezeknek nagy keletje van a földeken dolgozó, így állandóan marásveszélynek kitett farmerek körében. Ken fogott egy monoklis kobrát (*Naja kaouthia*), dobozba zárva magával vitte, majd a falusiak legnagyobb döbbenetére elővette és mutogatta. A vadbefogott állat „kobrázott” és lelkesen csapkodott gaz-

dája keze felé. A gyakorlatias parasztemberek első kérdése persze az volt, hogy mit csinál, ha megmarja? Ekkor került elő a gondosan kiporciozott gyógynövény, amit hamar elkapkodtak. Ken saját falujában bárkit szívesen megtanított a kígyókkal való bánásmódra, de egyre több vándorárus használt kígyókat a termék népszerűsítésére, így Ban Kok Sa-Nga lakóinak újdonsággal kellett előrukkolnia. Fogtak hát egy királykobrát, amely a maga öt méteres hosszával a világ legnagyobb mérgeskígyója címet viseli. A derékmagasságig ágaskodó kobra látványát nehéz volt felülmúlni, így a falu neve hamar ismert lett Thaiföld-szerete. Egyre több falusi fogott be kobrákat és tartotta meglehetősen sanyarú körülmények között. Az állatokat egyenként helyezik el egy fél négyzetméteres, 20 cm magas fadobozban, ahonnan a bemutatókat leszámítva csak 3-4 naponta veszik elő, hogy vizet és ennyit adjanak nekik. Napjainkban a királykobra szigorúan védett faj, így a falusiaktól is elkobozták volna, ha nem alapítják meg a Thaiföldi Királykobra Klubot, és nem kezdik el tervszerűen tenyészteni állataikat. A kígyók népszerűsítéséhez minden adott volt, a tenyésztésprogram beindításához a Thai Vadvédelmi Alap és a Thai Turisztikai Hivatal adott segítséget. Jelenleg a Thai Állatkertek Szövetsége is segíti a kis közösséget, állatorvosuk rendszeresen felkeresi a kobrákat. 1996-ban egy szerény „tenyészházat” is felépítettek a falu főterén álló Sritanma templom mellé, ahol a következő évben már három királykobra rakta le tojásait. Sompoj Weerakul, a Khon Kaen Egyetem Ál-





latorvosi Tanszékének állatorvosa segítségével a kis kobra-közül harmincat sikerült felnevelni, majd az ország különböző állatkertjeiben elhelyezni, megalapozva ezzel egy országos tenyésztési program beindulását. Itt jegyezném meg, hogy Thaiföld állatkertjei az elmúlt öt évben látványos átalakuláson mentek keresztül és vetekednek a híres amerikai ill. nyugat-európai állatkertekkel. A faluban minden év áprilisában megtartják a Songkran Fesztivált, amelynek keretében Királykobra Napot is rendeznek. Ilyenkor az összes lakos egybegyűlik, még a vándorárusok is visszatérnek falujukba, hogy megcsodálják a legszebb kobraikat és megválasszák Miss King Cobra-t, azaz a falu legszebb leányát. Elképesztő, miket művelnek a kobraikkal. Leglátványosabb és legfélelmetesebb bemutatójuk a királykobra-boxolás – ennek során az ágaskodó királykobra előtt négykézláb „ugrálva” kell kitérni annak marásai elől. A kobra intelligens állat, így sokszor csak odakap, de nem harap, így gazdája nagy eséllyel megúszhatja a bemutatót marás nélkül, de erre nincs recept. Az viszont biztos, hogy a bátrabb előadó addig nem nyugszik, míg ő maga nem veszi a kobra fejét a szájába, anélkül, hogy a kígyóhoz érne! Természetesen a mutatvány közben a gyógynövény fogyasztásra készen ott lapul a zsebükben. Más kérdés, hogy az ér-e valamit egy komolyabb marás esetén...

Kobracsök

1999. szeptember 25-én a floridai származású Gordon Cates egymás után 11 kobrát csókol meg a Los Angelesben megrendezett show keretében. A kígyók között 10 monoklis kobra és egy 475 cm-es királykobra szerepelt. Ezzel a mutatványával bekerült a Guinness Rekordok Könyvébe. Az önjelölt magyar rekorderek kedvét az alábbi hírral szeretném eltéríteni a dicső hírnév és pletykalap címlapja felé vezető útról. Idén márciusban, 34 éves korában kobramarás következtében elhunyt a thaiföldi „kígyóember”, Boonreung Bauchan. Hiába a whisky-vel bevett gyógynövény, a marást csak egy nappal élte túl. A két férfiben az a közös vonás, hogy 1998-ban Bauchan is bekerült a Guinness Könyvbe, mégpedig azzal a mutatványával, hogy egy teljes hetet töltött mérgeeskígyóival összezárva egy üvegalutkában. -bb-

Kiss of death
SHAKES: With the king cobra on the endangered species list, villagers in northeastern Thailand are aiming to get the reptile off the dinner menu—and into the boxing ring.
 CHONGHAI THAKULERTSIEN

HEINRICH RAN CHODOK
 (19) THAI... (20)...

Weekend Sale
 MARCH 20 - 22 1998
 DAYS ONLY
 SAVE 20% ON REGULAR PRICED ITEMS
 SAVE 20%

Kiss of death